

дългът готовитъ отъ неготовитъ. Сегашните хора сѫ заети повече съ материални работи, вследствие на което едни други се излъгватъ, и по този начинъ губятъ вѣрата си. Тѣ сѫ изгубили вѣра даже и въ приятелитѣ си. Запримѣръ, отивате при нѣкой вашъ приятель и му искате хиляда лева на заемъ. Той обещава да ви даде, и вие веднага се зарадвате. Отивате на другия денъ да вземете паритѣ, но той отказва да ви даде, случило се нѣщо, което му попрѣчило да изпълни обещанието си. Вие се връщате дома си неразположенъ, насърбенъ. Защо се зарадвахте, и защо се насърбихте? И въ единия, и въ другия случай нѣмахте никакъвъ обектъ, който да ви застави да се радвате, или да скърбите. Приятельтъ обещалъ да ви даде пари, но не ви даде. Защо трѣбаше да се радвате напразно? Значи, напразно се зарадвахте, и напразно се насърбихте. Ако приятельтъ ви бѣше разуменъ и желаеше да ви усъжи, но нѣмаше пари въ себе си, той трѣбаше да отвори касата си предъ васъ и да каже: Вземи отъ касата ми, колкото пари ти трѣбва. Като видите, че приятельтъ ви нѣма пари въ касата си, вие нито щѣхте да се насърбите, нито щѣхте да се усъмните въ него. Приятельтъ ви можа да постѫпи и по другъ начинъ. Той трѣбаше да ви каже: Имамъ да взимамъ отъ единого една сума, която обеща да донесе днесъ, въ 12 ч. на обѣдъ. Ако ми донесе тази сума, ще ти услужа; ако не я донесе, не мога да ти услужа. По този начинъ щѣше да се избегне и радостъта, и разочарованието.

Днесъ всички хора очакватъ отъ живота много нѣщо, но като не получатъ, разочароватъ се. Запримѣръ, влиза нѣкой човѣкъ въ едно религиозно общество и си казва: Тѣзи хора сѫ цѣли ангели! — Да, ангели сѫ тѣ, но още крилца не сѫ имъ израсли. Тѣ седятъ въ положитѣ на майкитѣ си, отваряятъ уститѣ си „чикъ — чирикъ“ — и чакатъ на готово да имъ се даде храна. Тѣ не могатъ още да хврѣкнатъ, да излѣзатъ вънъ отъ положитѣ, сами да си търсятъ храна. — Ама азъ очаквахъ много отъ тѣхъ. — Какво си очакваль? Да те подържатъ ли? Ако си очакваль да те подържатъ, ти си билъ на кривъ пѫть. Който търси Божественото, преди всичко той разчита на себе си. Дойдешъ ли до Бога, първо ти трѣбва да дадешъ: ще дадешъ на Бога ума, сърцето, волята, душата, духа си, а после ще получишъ отъ Него. Само при това положение ти можешъ да разчиташъ на любовта на всички хора, били тѣ сдру-